

ODLUKE

DELEGIRANA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2016/309

od 26. studenoga 2015.

o istovjetnosti nadzornog sustava za društva za osiguranje i reosiguranje koji je na snazi na Bermudima sa sustavom utvrđenim u Direktivi 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o izmjeni Delegirane odluke Komisije (EU) 2015/2290

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II) ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 172. stavak 2., članak 227. stavke 4. i 5. te članak 260. stavak 3.,

budući da:

- (1) Direktivom 2009/138/EZ uspostavlja se bonitetni sustav za društva za osiguranje i reosiguranje u Uniji zasnovan na riziku. Potpuna primjena Direktive 2009/138/EZ za osiguravatelje i reosiguravatelje u Uniji počet će 1. siječnja 2016.
- (2) U skladu s člankom 311. Direktive 2009/138/EZ Komisija može donijeti delegirane akte predviđene u toj Direktivi i prije datuma početka njezine primjene.
- (3) Članak 172. Direktive 2009/138/EZ odnosi se na istovjetnost regulatornog sustava solventnosti treće zemlje koji se primjenjuje na djelatnosti reosiguranja društava sa sjedištem u toj trećoj zemlji. Pozitivnom odlukom o istovjetnosti omogućuje se da se ugovori o reosiguranju sklopljeni s društvima koja imaju sjedište u toj trećoj zemlji tretiraju na isti način kao ugovori o reosiguranju sklopljeni s društvima koja imaju odobrenje za rad u skladu s tom Direktivom.
- (4) Članak 227. Direktive 2009/138/EZ odnosi se na istovjetnost za osiguravatelje iz trećih zemalja koji su dio grupe sa sjedištem u Uniji. Pozitivnom odlukom o istovjetnosti omogućuje se da takve grupe, ako je za izvještavanje na razini grupe kao metoda konsolidacije odobrena metoda odbitaka i agregiranja, za potrebe izračuna zahtjeva solventnosti i prihvatljivih vlastitih sredstava grupe, uzmu u obzir izračun kapitalnih zahtjeva i raspoloživi kapital (vlastita sredstva) u skladu s pravilima jurisdikcije izvan Unije umjesto da ih izračunavaju na temelju Direktive 2009/138/EZ.
- (5) Članak 260. Direktive 2009/138/EZ odnosi se na istovjetnost društava za osiguranje i reosiguranje čije matično društvo ima sjedište izvan Unije. U skladu s člankom 261. stavkom 1. Direktive 2009/138/EZ, države članice se u slučaju pozitivne odluke o istovjetnosti oslanjaju na istovjetni nadzor grupe koji obavljaju nadzorna tijela grupe iz treće zemlje.
- (6) Pravni sustav treće zemlje smatra se u cijelosti istovjetnim sustavu uspostavljenom Direktivom 2009/138/EZ ako je u skladu sa zahtjevima koji osiguravaju usporedivu razinu zaštite ugovaratelju osiguranja i korisniku osiguranja.

⁽¹⁾ SL L 335, 17.12.2009., str. 1.

- (7) Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje (EIOPA) 11. ožujka 2015. dostavilo je Komisiji mišljenje u skladu s člankom 33. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ o regulatornom i nadzornom sustavu koji je na Bermudima na snazi za društva za osiguranje i reosiguranje te grupe osiguravatelja i reosiguravatelja. Nakon što su Bermuda u srpnju 2015. donijeli izmijenjeno zakonodavstvo u području osiguranja, EIOPA je 31. srpnja 2015. donijela ažuriranu verziju svojeg mišljenja. Mišljenje EIOPA-e temelji se na relevantnom zakonodavnom okviru Bermuda, uključujući Zakon iz 2015. o izmjeni (br. 2) Zakona o osiguranju (dalje u testu: Zakon), koji je donesen u srpnju 2015. i stupa na snagu 1. siječnja 2016., Kodeks ponašanja u osiguranju, izmijenjen s učinkom od srpnja 2015., te revidirana bonitetna pravila u osiguranju koja je donijelo Bermudsko monetarno tijelo (*Bermuda Monetary Authority*, dalje u tekstu: BMA), a stupaju na snagu 1. siječnja 2016. Komisija svoju procjenu temelji na informacijama koje joj je dostavila EIOPA.
- (8) Uzimajući u obzir odredbe Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/35 ⁽²⁾, a posebno članke 378., 379. i 380., te mišljenje EIOPA-e, pri procjeni istovjetnosti na temelju članka 172. stavka 2., članka 227. stavka 4. i članka 260. stavka 3. Direktive 2009/138/EZ potrebno je primijeniti određeni broj kriterija.
- (9) U te kriterije uključeni su određeni zahtjevi koji su zajednički najmanje dvama od navedenih članaka Delegirane uredbe (EU) 2015/35 (članci 378., 379. i 380.), koji se primjenjuju na razini pojedinačnih društava za osiguranje ili reosiguranje te na razini grupa osiguravatelja ili reosiguravatelja. Naime, u trenutnom se aktu navodi razmatraju li se društva za osiguranje na pojedinačnoj razini ili na razini grupe jer pojedinačna društva mogu, ali ne moraju biti dio grupe. Kriterijima su obuhvaćena područja ovlasti, solventnosti, upravljanja, transparentnosti, suradnje među nadležnim tijelima i postupanja s povjerljivim informacijama te učinak odluka na financijsku stabilnost.
- (10) Kada je riječ o sredstvima, ovlastima i nadležnostima, lokalno nadzorno tijelo, BMA, ima ovlasti za učinkovit nadzor djelatnosti osiguranja ili reosiguranja i uvođenje sankcija te, prema potrebi, poduzimanje izvršnih mjera poput oduzimanja dozvole za rad društva ili zamjene cijele uprave ili dijela uprave. BMA ima potrebna financijska sredstva i ljudske resurse, znanje, kapacitete i mandat za učinkovitu zaštitu svih ugovaratelja osiguranja i korisnika osiguranja.
- (11) Kada je riječ o solventnosti, procjena financijskog položaja društava za osiguranje ili reosiguranje ili grupa osiguravatelja ili reosiguravatelja na temelju bermudskog zahtjeva solventnosti kapitala (engl. *Bermuda Capital Solvency Requirement*, BSCR), počiva na zdravim ekonomskim načelima, a zahtjevi solventnosti temelje se na ekonomskom vrednovanju sve imovine i obveza nazvanom ekonomska bilanca. Time se osigurava usporedivost među osigurateljima. U okviru BSCR-a zahtijeva se da društva za osiguranje ili reosiguranje drže dostatne financijske resurse te se utvrđuju kriteriji za tehničke pričuve, ulaganja, kapitalne zahtjeve (uključujući minimalnu razinu kapitala) i vlastita sredstva te predviđa pravodobna intervencija BMA-e ako se ne poštuju kapitalni zahtjevi ili ako su ugroženi interesi ugovaratelja osiguranja. Kapitalni zahtjevi zasnovani su na riziku i cilj im je obuhvatiti mjerljive rizike. Glavni kapitalni zahtjev, koji se naziva pojačani kapitalni zahtjev (engl. *Enhanced Capital Requirement*, ECR), izračunava se kako bi se obuhvatili neočekivani gubici koji proizlaze iz postojećeg poslovanja. Osim toga, apsolutni minimalni potrebni kapital, nazvan najmanja granica solventnosti, trenutno nije zasnovan na riziku, ali BMA će ga izmijeniti i primijeniti donju granicu od 25 % ECR-a na sve osiguravatelje životnog osiguranja s učinkom od 1. siječnja 2017. BMA će od kraja 2015. uspostaviti te zakonske zahtjeve u pogledu kapitala i viška za sve kategorije osiguravatelja, osim za vlastita društva i osiguravatelje posebne namjene. Kad je riječ o modelima, društva za osiguranje mogu upotrebljavati standardnu formulu ili interni model.
- (12) U području upravljanja, u okviru bermudskog regulatornog sustava solventnosti zahtijeva se da društva za osiguranje ili reosiguranje imaju učinkovit sustav upravljanja, a posebno jasnu organizacijsku strukturu, zahtjeve u vezi s poslovnim ugledom i iskustvom osoba koje upravljaju društvom, učinkovit postupak prenošenja informacija unutar društva i prema BMA-i. Osim toga, BMA učinkovito nadzire izdvojene funkcije i djelatnosti.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju Europskoga nadzornog tijela (Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje), o izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i o stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/79/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 48.).

⁽²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/35 od 10. listopada 2014. o dopuni Direktive 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II) (SL L 12, 17.1.2015., str. 1.).

- (13) U okviru BSCR-a zahtijeva se i da društva za osiguranje ili reosiguranje i grupe osiguravatelja i reosiguravatelja imaju funkciju upravljanja rizicima, praćenja usklađenosti i unutarnje revizije te aktuarsku funkciju. Osim toga, u okviru BSCR-a zahtijeva se sustav upravljanja rizicima koji omogućuje utvrđivanje, mjerenje i praćenje rizika, upravljanje rizicima i izvješćivanje o rizicima te učinkovit sustav unutarnje kontrole.
- (14) Na temelju sustava koji je na snazi na Bermudima zahtijeva se da sve promjene poslovne politike ili upravljanja društvom za osiguranje ili reosiguranje ili grupom osiguravatelja ili reosiguravatelja ili kvalificiranih udjela u tim društvima ili grupama moraju biti u skladu s načelima dobrog i razboritog upravljanja. Konkretno, preuzimanja, promjene u poslovnom planu ili kvalificiranim udjelima društava za osiguranje i reosiguranje ili grupa osiguravatelja prijavljuju se BMA-i, koja u opravdanim slučajevima može primijeniti odgovarajuće sankcije, npr. zabraniti preuzimanje. Zakon posebno uključuje pravila o proširenju zahtjeva da članovi društva obavješćuju o raspolaganju udjelima u javnim i privatnim društvima.
- (15) Kada je riječ o transparentnosti, društva za osiguranje ili reosiguranje i grupe osiguravatelja ili reosiguravatelja obvezni su BMA-i dostaviti sve informacije potrebne za nadzor te najmanje jedanput godišnje objaviti izvješće o solventnosti i financijskom stanju. Vrste kvalitativnih i kvantitativnih informacija koje se moraju objaviti u skladu su s Direktivom 2009/138/EZ. Zahtjevi za osiguravatelje i grupe u pogledu objave izvještaja u velikoj mjeri odražavaju odredbe Direktive 2009/138/EZ. Izuzeća se mogu odobriti ako bi posljedica objave bila konkurentski nepovoljan položaj društava. Međutim, čak i u tom slučaju, prema bermudskim pravilima objavljuju se bitne informacije o solventnosti i financijskom stanju.
- (16) U pogledu čuvanja poslovne tajne te suradnje i razmjene informacija, sustavom na snazi na Bermudima predviđa se obveza čuvanja poslovne tajne za sve osobe koje rade ili su radile za BMA-u, uključujući revizore i stručnjake koji djeluju u ime BMA-e. U okviru tih obveza predviđa se da se povjerljive informacije ne smiju otkrivati osim u zbirnom ili sažetom obliku, ne dovodeći u pitanje slučajeve obuhvaćene kaznenim pravom. Nadalje, povjerljive informacije primljene od drugih nadzornih tijela BMA će upotrebljavati samo u izvršavanju svojih dužnosti te u svrhe predviđene zakonom. Sustav koji je na snazi na Bermudima sadržava i zahtjev da se u slučaju da se proglasi stečaj društva za osiguranje ili reosiguranje ili se nad njim provodi postupak prisilne likvidacije povjerljive informacije mogu objaviti ako se ne odnose na treće osobe uključene u spašavanje tog društva. Povjerljive informacije primljene od drugog nadzornog tijela BMA može priopćiti nadležnim tijelima i drugim tijelima ili osobama koje podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne na Bermudima samo uz izričitu suglasnost tog nadzornog tijela. BMA je s Međunarodnim udruženjem osiguravateljskih nadzornih tijela i svim državama članicama Unije potpisala memorandume o razumijevanju u pogledu koordinacije međunarodne suradnje, a posebno u vezi s razmjenom povjerljivih informacija.
- (17) Kada je riječ o učinku njezinih odluka, BMA i ostala bermudska nadležna tijela koja imaju mandat osigurati pravilno funkcioniranje financijskih tržišta u mogućnosti su procijeniti kako će odluke utjecati na stabilnost financijskih sustava na svjetskoj razini, osobito u izvanrednim situacijama, te uzeti u obzir njihove moguće procikličke učinke ako dođe do izuzetnih kretanja na financijskim tržištima. U okviru sustava koji je na snazi na Bermudima prethodno spomenuta nadležna tijela održavaju redovite sastanke radi razmjene informacija o rizicima za financijsku stabilnost i koordinacije djelovanja. Sastanci se održavaju i na međunarodnoj razini, gdje bermudska nadležna tijela primjerice razmjenjuju informacije o pitanjima financijske stabilnosti s kolegijima nadzornih tijela država članica Unije i EIOPA-om.
- (18) U člancima 378. i 380. Delegirane uredbe (EU) 2015/35 navode se i posebni kriteriji u pogledu istovjetnosti za djelatnosti reosiguranja i za nadzor grupe.
- (19) Kada je riječ o posebnim kriterijima za djelatnosti reosiguranja iz članka 378. Delegirane uredbe (EU) 2015/35, početak obavljanja djelatnosti reosiguranja podliježe prethodnom odobrenju BMA-e.
- (20) Kada je riječ o posebnim kriterijima za nadzor grupe iz članka 380. Delegirane uredbe (EU) 2015/35, BMA ima ovlasti odrediti na koja se društva primjenjuje nadzor na razini grupe te nadzirati društva za osiguranje ili reosiguranje koja su dio grupe. BMA nadzire sva društva za osiguranje ili reosiguranje nad kojima sudjelujuće društvo kako je definirano u članku 212. stavku 1. točki (a) Direktive 2009/138/EZ ima dominantan ili značajan utjecaj.
- (21) BMA ima sposobnost ocijeniti profil rizičnosti, financijski položaj i solventnost društava za osiguranje ili reosiguranje koja su dio grupe te poslovnu strategiju grupe.

- (22) Pravila o izvještavanju i računovodstvu omogućuju praćenje transakcija unutar grupe i koncentracija rizika, o kojima grupe osiguravatelja ili reosiguravatelja moraju izvješćivati najmanje jedanput godišnje.
- (23) BMA ograničava upotrebu vlastitih sredstava društva za osiguranje ili reosiguranje ako se ona ne mogu djelotvorno staviti na raspolaganje za pokrivanje kapitalnog zahtjeva sudjelujućeg društva za koje se računa solventnost grupe. Izračunom solventnosti grupe dobiva se rezultat koji je barem jednak rezultatu dobivenom na temelju metoda iz članka 230. i 233. Direktive 2009/138/EZ, bez dvostrukog računanja vlastitih sredstava i isključujući unutargrupno stvaranje kapitala uzajamnim financiranjem.
- (24) Prema tome, budući da regulatorni i nadzorni sustav koji je na snazi za društva za osiguranje ili reosiguranje i grupe osiguravatelja ili reosiguravatelja na Bermudima ispunjava sve kriterije utvrđene u člancima 378., 379. i 380. Delegirane uredbe (EU) 2015/35, smatra se da on ispunjava kriterije za potpunu istovjetnost utvrđene u članku 172. stavku 2., članku 227. stavku 4. i članku 260. stavku 3. Direktive 2009/138/EZ, uz iznimku pravila o vlastitim društvima i osiguravatelja posebne namjene, koji podliježu različitom regulatornom sustavu.
- (25) Direktiva 2009/138/EZ primjenjuje se od 1. siječnja 2016. Stoga bi ovom Odlukom i istovjetnost regulatornog sustava solventnosti i bonitetnog sustava koji su na snazi na Bermudima trebalo priznati od tog datuma.
- (26) Delegiranom odlukom Komisije (EU) 2015/2290 ⁽¹⁾ odobrena je privremena istovjetnost sustava solventnosti koji su na snazi u Australiji, na Bermudima, u Brazilu, Kanadi, Meksiku i Sjedinjenim Državama. Radi pravne sigurnosti i s obzirom na to da regulatorni sustav solventnosti koji je na snazi na Bermudima za društva za osiguranje ili reosiguranje i grupe osiguravatelja ili reosiguravatelja ispunjava kriterije za potpunu istovjetnost, uz iznimku pravila o vlastitim društvima i osiguravateljima posebne namjene, potrebno je izmijeniti tu Odluku,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Regulatorni sustav solventnosti koji je na snazi na Bermudima i koji se primjenjuje na djelatnosti reosiguranja društava sa sjedištem na Bermudima smatra se istovjetnim sustavu utvrđenom u glavi I. Direktive 2009/138/EZ, uz iznimku pravila o vlastitim društvima i osiguravateljima posebne namjene.

Članak 2.

Nadzorni sustav koji je na snazi na Bermudima i koji se primjenjuje na djelatnosti osiguranja društava sa sjedištem na Bermudima smatra se istovjetnim sustavu utvrđenom u glavi I. poglavlju VI. Direktive 2009/138/EZ, uz iznimku pravila o vlastitim društvima i osiguravateljima posebne namjene.

Članak 3.

Bonitetni sustav koji je na snazi na Bermudima i koji se primjenjuje na nadzor društava za osiguranje ili reosiguranje u grupi smatra se istovjetnim sustavu utvrđenom u glavi III. Direktive 2009/138/EZ, uz iznimku pravila o vlastitim društvima i osiguravateljima posebne namjene.

⁽¹⁾ Delegirana odluka Komisije (EU) 2015/2290 od 5. lipnja 2015. o privremenoj istovjetnosti sustava solventnosti koji su na snazi u Australiji, na Bermudima, u Brazilu, Kanadi, Meksiku i Sjedinjenim Američkim Državama i primjenjivih na društva za osiguranje i reosiguranje sa sjedištem u tim zemljama (SL L 323, 9.12.2015., str. 22.).

Članak 4.

Delegirana odluka (EU) 2015/2290 o privremenoj istovjetnosti sustava solventnosti koji su na snazi u Australiji, na Bermudima, u Brazilu, Kanadi, Meksiku i Sjedinjenim Američkim Državama i primjenjivih na društva za osiguranje i reosiguranje sa sjedištem u tim zemljama mijenja se kako slijedi:

1. naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Delegirana odluka Komisije (EU) 2015/2290 od 5. lipnja 2015. o privremenoj istovjetnosti sustava solventnosti koji su na snazi u Australiji, Brazilu, Kanadi, Meksiku i Sjedinjenim Američkim Državama i primjenjivih na društva za osiguranje i reosiguranje sa sjedištem u tim zemljama”;

2. članak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 1.*

Sustavi solventnosti na snazi u Australiji, Brazilu, Kanadi, Meksiku i Sjedinjenim Američkim Državama i primjenjivi na društva za osiguranje i reosiguranje sa sjedištem u tim zemljama smatraju se privremeno istovjetnima sustavu iz glave I. poglavlja VI. Direktive 2009/138/EZ.”

Članak 5.

Ova Odluka stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2016.

Sastavljeno u Bruxellesu 26. studenoga 2015.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER